

STATEN VAN SINT MAARTEN			
Ingek.	07 DEC 2016		
Volgnr.	15/201/116-17		
Par.	19	110	

Landsverordening tot vaststelling van de Begroting
van het Land Sint Maarten voor het dienstjaar 2017
(Landsverordening begroting 2017)

NOTA VAN WIJZIGING
Ontvangen

Overwegende dat het ontwerp Landsverordening tot vaststelling van de begroting van het land Sint Maarten voor het dienstjaar 2017 gewijzigd dient te worden vanwege verandering in de in het ontwerp opgenomen inkomsten en uitgaven;

Het ontwerp wordt als volgt gewijzigd:

De productie "Toelichting op de Ontwerpbegroting Dienstjaar 2017" wordt als volgt gewijzigd:

1. Bladzijden 2 tot en met 6 worden vervangen door bijgevoegde bijlage 1.
2. Bladzijde 13 wordt vervangen door bijgevoegde bijlage 2.
3. Bladzijden 18 tot en met 23 worden vervangen door bijgevoegde bijlage 3.

TOELICHTING

Aanpassing in het "Toelichtingen boek".

De ontwerpbegroting van Sint Maarten voor het boekjaar staat voor behandeling bij de Staten. Voor de behandeling kan al worden beschikt over het conform artikel 11 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (hierna: Rijkswet financieel toezicht) uitgebrachte advies van het college van financieel toezicht (hierna: Cft), dat de regering op 29 november 2016 heeft bereikt. Omwille van efficiency is de periode vóór de behandeling van de begroting in de centrale commissie door de regering gebruikt om de begroting in die zin te wijzigen, dat voldaan kan worden aan het advies van het Cft.

Ten gerieve van de lezer is hierna eerst een overzicht opgenomen van de aanbevelingen zoals deze door Cft zijn geformuleerd, de aanbevelingen zijn van een nummering voorzien.

Het gaat om de opvolging van de volgende aanbevelingen:

Aanbevelingen gewone dienst

1. Het verstrekken van een onderbouwing aangaande de afdracht van reserves door GEBE.
2. Het onderbouwen van de samenhang tussen de vrijval van de reserves van het ZV/OV-fonds en de zorgstelselherziening.

Aanbevelingen meerjarenraming

3. Het corrigeren van de doorrekenfouten in de meerjarenraming en de ontwerpbegroting waar nodig hierop aan te passen.

4. Het voorzien in een nadere onderbouwing van de structureel geraamde inkomsten vanaf 2018, inclusief de gehanteerde berekeningsgrondslagen.
5. Het niet opnemen, dan wel reduceren tot meer realistische proporties, van de structureel geraamde inkomsten indien deze niet of onvoldoende onderbouwd kunnen worden.

Aanbevelingen kapitaaldienst

6. Het voorzien in informatie over de kapitaaldienst met betrekking tot uitputting, reeds aangegane verplichtingen, voorgenomen investeringen en duidelijkheid over de afbouwkosten van het NGB.
7. Het terugbrengen van de kapitaaldienst naar het niveau van een realistische investeringsagenda rekening houdend met de uitvoeringscapaciteit.
8. Her-prioriteren binnen de huidige kapitaaldienst in het geval Sint Maarten wenst te investeren in de belastingdienst.

Aanbevelingen naar aanleiding van de aanwijzing:

9. De begroting wijzigen in het geval incidentele baten zich eerder materialiseren en dit in mindering brengen op de tekortcompensatie in toekomstige jaren.
10. In de begroting aangeven op welke wijze de betalingsachterstanden opgelost gaan worden.
11. Aangeven in hoeverre in de begroting rekening is gehouden met de te nemen maatregelen betreffende het zorgstelsel en de oudedagsvoorzieningen.
12. Het blijven begroten van ANG 4,0 mln aan pensioenpremie, totdat meer duidelijk wordt over de gevolgen van de stelselherzieningen en wanneer deze plaatsvinden.

In het hierna volgende wordt per aanbeveling aangegeven op welke wijze de aanwijzing door de regering is opgevolgd.

Aanbevelingen gewone dienst

1. Het verstrekken van een onderbouwing aangaande de afdracht van reserves door GEBe.

ANTWOORD PUNT 2

De afdracht van reserves door GeBe is overeengekomen in een aandeelhoudersvergadering waarbij van de totale reserves een deel is afgezonderd (17,7 mln) dat begin november 2016 aan de aandeelhouder is uitgekeerd/overgemaakt. De bijdrage is reeds gerealiseerd en vergt derhalve geen nadere toelichting.

2. Het onderbouwen van de samenhang tussen de vrijval van de reserves van het ZV/OV-fonds en de zorgstelselherziening.

ANTWOORD PUNT 2

De vrijval van de reserves ZV/OV-fonds staat los van de zorgstelselherziening.

De wettelijke reserve die SZV dient aan te houden voor het ZV/OV-fonds is gerelateerd aan uitbetalingen die gedaan moeten worden bij een zogenaamde 'Act of God', zoals ziektekosten die ontstaan bij een orkaan of bij uitbraak van een epidemisch virus. Gelet op de zeer beperkte medische kosten naar aanleiding van categorie 5-orkaan Louis in 1995, kan gesteld worden dat deze reserve verlaagd kan worden, en daarmee kan vrijvallen ten gunste van het Land die deze reserve heeft opgebouwd. Na vrijval bedraagt de reserve nog steeds NAf. 13,1 miljoen, hetgeen naar oordeel van de regering ruim voldoende moet zijn om zorgkosten op te vangen bij een calamiteit'. De reserve is uitdrukkelijk niet bedoeld om tekorten in het fonds mee te financieren.

Bij de zorgstelselherziening wordt bezien welke maatregelen nodig zijn om die ziektekosten voor deze- en de volgende generatie bewoners betaalbaar te houden. De wettelijke reserve van NAf. 13,1 miljoen blijft in het nieuwe zorgstelsel behouden. Deze uitleg is opgenomen in de toelichting.

Aanbevelingen meerjarenraming

3. Het corrigeren van de doorrekenfouten in de meerjarenraming en de ontwerpbegroting waar nodig hierop aan te passen.

ANTWOORD PUNT 3

De bijgestelde/gecorrigeerde meerjarenraming is door middel van deze Nota van Wijziging in de begroting ingewerkt.

4. Het voorzien in een nadere onderbouwing van de structureel geraamde inkomsten vanaf 2018, inclusief de gehanteerde berekeningsgrondslagen.

ANTWOORD PUNT 4

De volgende structurele extra inkomsten vanaf het jaar 2018 zijn in de begroting opgenomen:

Verhogen tax compliance

In de begroting 2017 is voor het jaar 2017 een bedrag van NAF. 0,5 miljoen en vanaf het jaar 2018 een structureel bedrag van NAF. 5,0 miljoen opgenomen. De regering is voornemens in het jaar 2017 investeringen te doen in de Belastingdienst. Deze investeringen worden gedaan in een nieuw automatiseringssysteem, in extra capaciteit, in het trainen en bijscholen van medewerkers en in een nieuw gebouw. Deze investering dient te resulteren in hogere belastinginkomsten. De regering gaat er zeer behoedzaam vanuit dat de hogere belastinginkomsten NAF. 5 miljoen bedragen. Dit is een percentuele verhoging van 1,4% ten opzichte van de in de begroting 2017 opgenomen inkomsten voor belastingen. Daarbij dient aangetekend te worden dat de NAF. 5,0 miljoen een nettoresultaat betreft tussen extra inkomsten minus extra kosten.

Dividend overheidsbedrijven

Vanaf het jaar 2018 is een bedrag van NAF. 12 miljoen aan extra dividend opgenomen. Dit betreft het dividend van alle overheidsbedrijven en deelnemingen bij elkaar (Telem, UTS, GeBe, Airport, Harbor). Gelet op de winsten die op structurele basis gemaakt worden wordt het totale dividend conservatief op dit bedrag geschat. Alleen Gebe maakt jaarlijks meer dan 20 miljoen winst, Telem draagt jaarlijks 3 miljoen bij in de vorm van dividend en ook de andere overheidsbedrijven zullen vanuit de aandeelhoudersvergaderingen geprikkeld worden aan de staatsinkomsten bij te dragen.

Vertrek belasting

Er is een wetsvoorstel in voorbereiding waarbij er een vertrekbelasting wordt ingevoerd voor passagiers van zowel de airport als de ferry's. Evenals de ons omringende eilanden dat doen, wordt aan iedere passagier een –vooralsnog-uniforme vertrekbelasting opgelegd van US\$ 5,-. Er wordt uitgegaan van het aantal vertrekkende passagiers van 800.000, waardoor een structurele inkomstenpost van dik NAF 7 mln kan worden bereikt. Voorzichtigheidshalve wordt NAF. 6 miljoen.

Voor een goed begrip is het verder van belang dat de momenteel door de luchthaven geheven "departure tax" geen belasting betreft maar een heffing voor en door de luchthaven. Van geen enkele luchthavenheffing vindt afdracht aan de overheidskas plaats.

De wetgeving hieromtrent is reeds in concept uitgewerkt en streven is de wet begin 2017 aan de Staten voor te leggen. Omdat het hier om nog niet goedgekeurde regelgeving gaat is deze inkomstenpost in 2017 niet ingeboekt en zal bij realisatie in de begrotingswijziging worden meegenomen.

Leges en retributies

Vestigingsvergunningen en vervoersvergunningen zijn reeds jaren ongewijzigd. Er vindt al jaren geen indexatie plaats waardoor het relatieve aandeel van dit type opbrengsten gestaag is afgenomen. Ook blijven verschillende beroeps/bedrijfscategorieën buiten schot en dragen zo niet bij

aan de kosten van de samenleving. Een wetswijziging is reeds voorbereid. Bij invoering van deze wet wordt een inkomstenstijging voorzien van NAF 8,7 miljoen vanaf 2018.

Hazardspelen

Casino's opereren onder de afgegeven casinovergunningen. De casino operators zijn maandelijks een fee verschuldigd van NAF 50,000. De casino fees zullen worden geïndexeerd, hetgeen uiteindelijk structureel NAF 9 miljoen oplevert. De invoering zal stapsgewijze in 3 jaar plaatsvinden; in 2018 wordt gerekend op ongeveer 6 miljoen extra inkomsten. Een voorstel daartoe is in het wetgevingstraject gebracht en zal begin 2017 aan het Parlement worden voorgelegd.

Deze uitleg is opgenomen in de toelichting.

5. Het niet opnemen, dan wel reduceren tot meer realistische proporties, van de structureel geraamde inkomsten indien deze niet of onvoldoende onderbouwd kunnen worden.

ANTWOORD PUNT 5

De regering ziet geen aanleiding om aanpassingen te doen in de structureel geraamde inkomsten, gelet op de behoedzame berekeningswijze en uitgangspunten die de regering heeft gehanteerd. Zie voor de argumentatie ook de toelichting op de vorige aanbeveling.

Aanbevelingen kapitaaldienst

6. Het voorzien in informatie over de kapitaaldienst met betrekking tot uitputting, reeds aangegane verplichtingen, voorgenomen investeringen en duidelijkheid over de afbouwkosten van het NGB.

ANTWOORD PUNT 6

De regering heeft in het derde kwartaal 2016 substantiële bedragen goedgekeurd voor uitgaven in de kapitaaldienst, ter grootte van in totaal NAF 14,5 miljoen. Het gaat daarbij om renovatie van diverse scholen, infrastructurele werken, renovatie van het Cay Bay Jeugd Detentie Centrum, fase 4 van het Huis van Bewaring en het cameraproject.

Het CFT heeft de lening-aanvraag voor de investeringen 2016 ad. NAF 38,3 miljoen niet goedgekeurd. Daarmee zijn alle investeringsmiddelen per eind derde kwartaal 2016 uitgeput, en kunnen geen nieuwe investeringen meer worden aangegaan.

Het totale beschikbare bedrag per eind 2015 voor kapitaalinvesteringen bedroeg NAF 35,0 miljoen, waarvan NAF 18,3 miljoen voortkwam uit restgelden van voorgaande jaren en NAF 16,7 miljoen als reservering voor het nieuwe Bestuurskantoor. De bestedingen per eind derde kwartaal waren in totaal NAF 22,1 miljoen, waardoor er per eind derde kwartaal 2016 een bedrag van NAF 12,9 miljoen resteert. De regering heeft besloten om dit volledige bedrag van NAF 12,9 miljoen te reserveren voor ICT-investeringen en de inrichting van het nieuwe Bestuurskantoor. Dit bedrag lijkt voldoende voor de afbouwkosten van het nieuwe Bestuurskantoor.

7. Het terugbrengen van de kapitaaldienst naar het niveau van een realistische investeringsagenda rekening houdend met de uitvoeringscapaciteit.
8. Her-prioriteren binnen de huidige kapitaaldienst in het geval Sint Maarten wenst te investeren in de belastingdienst.

ANTWOORD PUNT 7 EN 8

De regering ziet vooralsnog geen reden om de (al in 2016 door het parlement goedgekeurde) investeringsagenda aan te passen. De investeringsagenda gaat uit van realisatie van alle investeringen die in 2016 moesten worden uitgesteld vanwege het leenverbod plus het voor investeringen in de

belastingdienst benodigde extra bedrag van 6 mln. De investeringen in 2017 in de belastingdienst worden daarmee vastgesteld op 10 miljoen. Cft heeft in het verleden aangegeven dat een verantwoord leenniveau in Sint Maarten, rekening houdend met de economische groei, uitkomt op ongeveer 20 miljoen per jaar. Hoewel een dergelijke begrenzing als zodanig niet in de Rft is opgenomen, wil Sint Maarten met dit advies rekening houden. Volgens de zienswijze van Cft bedraagt de leen-ruimte voor 2017 ongeveer 60 miljoen daar in 2015 en 2016 geen nieuwe leningen zijn aangegaan. Met een geraamde leenbehoefte van 59 miljoen blijft deze begroting binnen grenzen van dit Cft-advies en kan daarmee gesproken worden over een verantwoord leningsniveau. Deze uitleg is opgenomen in de toelichting.

Aanbevelingen naar aanleiding van de aanwijzing:

9. De begroting wijzigen in het geval incidentele baten zich eerder materialiseren en dit in mindering brengen op de tekortcompensatie in toekomstige jaren.

ANTWOORD PUNT 9

De regering heeft zich in de afgelopen regeringsperiode ingespannen om extra incidentele- en structurele inkomsten te verwerven, en zal daar ook in de toekomst mee doorgaan. Dit is noodzakelijk om de met cft overeengekomen afbetalingsschema te realiseren. Dit schema gaat uit van een inlopen gedurende 2016, 2017 en 2018 met 20, 20 en 24 miljoen. Zo mogelijk zullen extra incidentele inkomsten die voor een surplus zorgen, aangewend worden om versneld de tekortcompensatie in te lopen. Dit geldt overigens ook voor de kosten: de regering werkt hard om de kosten te reduceren, waarbij de inzet is met een positief resultaat aan het einde van het jaar te eindigen, zonder dat dit ten kosten gaat van de gestelde doelen. Ook het positieve resultaat in de kostensfeer zal worden gebruikt om de tekortcompensatie versneld in te lopen.

10. In de begroting aangeven op welke wijze de betalingsachterstanden opgelost gaan worden.

ANTWOORD PUNT 10

In de begroting is de post als volgt toegelicht:

De betalingsverplichtingen naar de grote schuldeisers worden binnen 3 jaar ingelost. Dat zorgt voor een excessief liquiditeitsbeslag van een kleine 160 miljoen in 3 jaar. Bij de overige kleinere crediteuren zal voor ongeveer 11 miljoen betalingsregelingen plaatsvinden dan wel afkoopregelingen worden overeengekomen.

Omschrijving	* mln	* mln
Achterstand APS&SZV		159
Vereffening	55	
SEO-opheffing	5	
Verkoop Gebouw	45	
Grond gebouwperceel	4	
Verliescompensatie	50	
		159
Achterstand overige crediteuren		32
Verliescompensatie	10	
Dispuut BZV Cu	5	
Dispuut Telem	6	
Betalingsregeling kleinere crediteuren	11	
		32

11. Aangeven in hoeverre in de begroting rekening is gehouden met de te nemen maatregelen betreffende het zorgstelsel en de oudedagsvoorzieningen.

ANTWOORD PUNT 11

De regering gaat grote vorderingen maken bij de zorgstelselherziening door middel van de invoering van de National Health Insurance. Inmiddels is de basiswetgeving in concept gereed, waarbij in 2017 verdere invulling gegeven dient te worden aan het operationaliseren van de wetgeving. Uitgangspunt daarbij is dat het nieuwe zorgstelsel geen extra kosten voor de regering met zich mee mag brengen, en dat de tekorten die nu bij het ZV/OV-fonds en het FZOG-fonds ontstaan worden omgebogen. De effecten daarvan zijn voorzichtigheidshalve niet meegenomen in voorliggende begroting. Voor wat betreft de hervorming van het pensioenstelsel kan worden opgemerkt dat de onderhandelingen met de bonden dermate positief verlopen, dat het stelselwijziging naar verwachting in het eerste kwartaal 2017 via een wetswijziging en met terugwerkende kracht tot 1 januari 2017 in de Staten kan worden bekrachtigd. Deze uitleg is opgenomen in de toelichting.

12. Het blijven begroten van NAF 4,0 mln aan pensioenpremie, totdat meer duidelijk wordt over de gevolgen van de stelselherzieningen en wanneer deze plaatsvinden.

ANTWOORD PUNT 12

Het doel van de meerjarenraming is een beeld te schetsen van de verwachte ontwikkelingen waarbij uiteraard geldt dat onzekerheid toeneemt naarmate de geraamde periode verder in de toekomst ligt. Mede in het licht van de aanwijzing en de gemaakte vorderingen bij de wetgeving rond het pensioenstelsel is zeer aannemelijk dat implementatie ervan vanaf 2017 gerealiseerd wordt. De regering onderschrijft dat een behoudende begroting voor het komende boekjaar gebaseerd wordt op gerealiseerde wetgeving maar heeft voor de daarop volgende jaren behoefte aan een zo realistisch beeld van de inkomsten en kostenontwikkeling. De regering wenst derhalve de pensioenpremie voor die jaren te laten aansluiten op het beleid, de verwachtingen en de geprojecteerde realiteit. Deze uitleg is opgenomen in de toelichting.

De Minister van Financiën

De Minister van Algemene Zaken

Bijlage 1

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
1. Algemene beschouwingen	7
2. Meerjarenraming 2016-2021	12
3. Beleidsdeel	24
3.1 Ministerie van Algemene Zaken	24
3.1.1 Beleidsprioriteiten	24
3.1.2 Beleidsacties	24
3.2 Ministerie van Financiën	26
3.2.1 Beleidsprioriteiten	26
3.2.2 Beleidsacties	26
3.3 Ministerie van Justitie	28
3.3.1 Beleidsprioriteiten	28
3.3.2 Beleidsacties	28
3.4 Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport	32
3.4.1 Beleidsprioriteiten	32
3.4.2 Beleidsacties	32
3.5 Ministerie van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid	35
3.5.1 Beleidsprioriteiten	35
3.5.2 Beleidsacties	35
3.6 Ministerie van Toerisme, Economische Zaken, Vervoer en Telecommunicatie	36
3.6.1 Beleidsprioriteiten	37
3.6.2 Beleidsacties	38
3.7 Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur	40
3.7.1 Beleidsprioriteiten	40
3.7.2 Beleidsacties	41
Bijlagen	44
Ministerie van Algemene Zaken	44
Ministerie van Financiën	49
Ministerie van Justitie	51
Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd- en Sportzaken	53
Ministerie van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid	58

Ministerie van Toerisme, Economische Zaken, Vervoer en Telecommunicatie	60
Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ontwikkeling, Milieu en Infrastructuur	62

Voorwoord

De basis van deze begroting wordt gevormd door het bestaande beleid. Het Kabinet Marlin heeft bij aanvang van de begrotingssamenstelling een aantal uitgangspunten vastgesteld. Die uitgangspunten zijn gebaseerd op de voorgaande begroting, en hebben vooral tot doel om evenwicht te houden tussen inkomsten en uitgaven.

Uitgavenplafond

Het uitgavenplafond is gebaseerd op het niveau van inkomsten dat met grote waarschijnlijkheid gerealiseerd kan worden. De gemiddelde inkomsten over de voorliggende 3 jaar zijn de basis voor de inkomsten voor 2017. Met deze maatregel wordt beoogd dat het inkomstenniveau niet te hoog wordt geschat, waardoor ook de uitgaven te hoog zouden worden begroot. Immers, het uitgavenplafond is gekoppeld aan de begrote inkomsten. Om die reden is het verstandig om terughoudend te zijn bij het begroten van de inkomsten, zodat ook aan de uitgavenkant behoedzaam wordt begroot.

Verder geldt dat extra uitgaven pas gedaan kunnen worden op het moment dat de reguliere inkomsten stijgen, of zodra nieuwe wetgeving resulteert in hogere inkomsten. Dat vereist dat er gedurende het jaar een strakke beheersing is van zowel de inkomsten als van de uitgaven om te signaleren of de begroting mogelijk door middel van een begrotingswijziging moet worden aangepast.

Verbeteringen in financieel beheer

Binnen de organisatie wordt daartoe flink geïnvesteerd om enerzijds 'in control' te komen, en anderzijds om verbeteringen aan te brengen in het financieel beheer. Om 'in control' te komen, zijn inmiddels maandelijkse financiële rapportages ingevoerd, die bedoeld zijn om het management in staat te stellen de ontwikkelingen zo nodig bij te sturen.

Voor het verbeteren van het financieel beheer zijn 12 projecten gestart, die tot doel hebben om de door het CFT, SOAB en de Algemene Rekenkamer geconstateerde problemen op gebied van financieel beheer te elimineren. De 12 projecten zijn dermate taai en arbeidsintensief dat een meerjarig traject hiervoor is uitgestippeld. Daarbij wordt zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van interne medewerkers om deze projecten te begeleiden; niet alleen omwille van de kosten maar vooral ook voor de interne kennisopbouw.

Tekortcompensatie

Conform de aanwijzing van de Rijksministerraad wordt voor het tweede achtereenvolgende jaar een bedrag van NAf 20 miljoen voor het jaar 2017 ingeboekt als compensatie voor de tekorten uit voorliggende jaren. Voor het jaar 2018 is zelfs een tekortcompensatie van NAf 24 miljoen ingeboekt. Op een totale begroting van ongeveer NAf 450 miljoen bedraagt deze compensatie dus bijna 5%. Dat legt een stevig beslag op de begroting, temeer omdat een groot aantal kosten voor een langere periode vastliggen. De besparingsruimte binnen de begroting is daarom beperkt. Een compensatie van een dergelijke omvang resulteert er in dat ook voor het jaar

2017 een uitgekilde begroting, zonder veel franje, wordt ingediend. De compensatie is meerjarig, hetgeen betekent dat deze compensatie zowel in het voorgaande boekjaar als in 2017 en 2018 tot uitdrukking komt. Het gevolg van de tekortcompensatie is dat er voor die jaren geen tot weinig ruimte is voor nieuw beleid.

De regering begrijpt enerzijds de achterliggende gedachte van het CFT. Door compensatie van overschrijdingen in de jaarrekening toe te passen in de komende begroting, poogt men begrotingsdiscipline te vergroten en niet in te teren op het vermogen van het land. Anderzijds leidt de compensatie tot een dermate groot beslag op de meerjarenbegroting, dat er langere tijd geen ruimte is voor nieuwe ontwikkelingen en investeringen. Dit is niet in het belang van bewoners en bedrijven want dit remt de ontwikkeling van Sint Maarten waardoor regionale voorsprongen worden verloren of achterstanden worden opgelopen.

De regering heeft zich in de afgelopen regeringsperiode ingespannen om extra incidentele- en structurele inkomsten te verwerven, en zal daar ook in de toekomst mee doorgaan. Extra incidentele inkomsten die voor een surplus in de jaarrekening zorgen zullen aangewend worden om versneld de tekortcompensatie in te lopen waardoor een grotere bestedingsruimte in latere jaren ontstaat. Dit geldt overigens ook voor de kosten: de regering werkt hard om de kosten te reduceren, waarbij de inzet is met een positief resultaat aan het einde van het jaar te eindigen, zonder dat dat ten kosten gaat van de gestelde doelen. Ook het positieve resultaat in de kostensfeer zal worden gebruikt om de tekortcompensatie versneld in te lopen.

Hervorming pensioenstelsel

Conform het advies van het CFT is wetgeving in voorbereiding om het pensioenstelsel te hervormen. De belangrijkste wijzigingen die momenteel in de nieuwe wetgeving worden voorbereid betreffen verhoging van de pensioenleeftijd naar 65 jaar het toepassen van een stelsel van middelloon in plaats van eindloon. Over deze principes en de daaruit volgende effecten vindt vanaf het tweede kwartaal 2016 intensieve afstemming plaats met de bonden dat tot een afgewogen stelsel leidt. De onderhandelingen met de bonden verlopen dermate constructief, dat het stelselwijziging naar verwachting in het eerste kwartaal 2017 via een wetswijziging en met terugwerkende kracht tot 1 januari 2017 in het Parlement kan worden bekrachtigd.

Sociale fondsen

Sint Maarten kent op dit moment een gefragmenteerd systeem van ziektekostenverzekeringen dat verankerd is in verschillende wettelijke regelingen. Een belangrijk onderdeel voor de komende regering vormt de invoering van een algemene Ziektekostenverzekering (National Health Insurance). Zonder ingrijpende maatregelen zullen de tekorten bij SZV op de FZOG, ZV, OV fondsen opstapelen waardoor er opnieuw een schuld van het Land Sint Maarten op SZV ontstaat.

De regering heeft in 2016 vorderingen gemaakt bij de zorgstelselherziening door middel van de invoering van de National Health Insurance. Inmiddels is de basiswetgeving gereed, waarbij in 2017 verdere invulling gegeven dient te worden aan het operationaliseren van de wetgeving. Uitgangspunt daarbij is dat het nieuwe zorgstelsel geen extra kosten voor de regering met zich mee mag brengen, en dat de tekorten die nu bij het ZV/OV-fonds en het FZOG-fonds ontstaan worden omgebogen. De effecten daarvan zijn voorzichtigheidshalve niet meegenomen in voorliggende begroting.

De regering heeft het voornemen om maatregelen te nemen die gerelateerd zijn aan de invoering van een algemene ziektekostenverzekering. Een maatregel is bijvoorbeeld het faciliteren van de invoering van een gezondheidsinformatiesysteem waarmee onder meer informatie kan worden verzameld ter bevordering van de zorgkwaliteit en van een adequate aansturing van het stelsel. Daarnaast is een investering in het SMMC noodzakelijk, zodat de zorgkosten voor medische uitzendingen teruggedrongen worden.

Investeren in de Belastingdienst

De financiële situatie van het Land Sint Maarten is broos. De inkomsten uit belastingen houden geen gelijke tred met de economische groei en de inflatie. Dit duidt op een geleidelijke afname van compliance hetgeen zorgwekkend is. Om het tij te keren is het daarom nodig om drastisch te investeren in de Belastingdienst. Die investering bestaat uit het vervangen van hardware, het implementeren van nieuwe software, tijdelijke inzet van specialisten om procedures te versimpelen en communicatie te verbeteren, het aanstellen van nieuwe belastinginspecteurs en extra ondersteunende capaciteit, en het investeren in een gebouw waar alle afdelingen van de dienst in gezamenlijkheid kunnen werken.

Hervorming belastingstelsel

Separaat daaraan dient het belastingstelsel gemoderniseerd te worden door versimpeling van de regelgeving en vermindering van het aantal belastingen. Ook zijn maatregelen voorzien in de handhaving zodat de groep van belastingbetalers wordt uitgebreid. Tot slot is het van belang om wetgeving en processen aan te passen zodat deze bijdragen aan meer bedrijvigheid.

Maximeren uitvoeringskosten

De regering is voornemens om nieuw beleid te ontwikkelen om de uitvoeringskosten voor een aantal overheidsdeelnemingen en collectieve sector entiteiten te maximeren. Het resultaat van deze exercitie moet zijn dat de uitvoeringskosten van deze organisaties binnen een bandbreedte blijven waardoor de winstgevendheid toeneemt. Daarnaast bestaat het voornemen om beleid te ontwikkelen om de beloning van directieleden en medewerkers van overheidsdeelnemingen en collectieve sector entiteiten te maximeren bijvoorbeeld op het salaris van de Minister President.

Financiële discipline

Terugkijkend naar de jaarrekeningen vanaf 10/10/2010 kan gesteld worden dat het Land Sint Maarten er jaar op jaar niet in is geslaagd om financieel positief af te sluiten. De jaarrekeningen vertonen (grote) tekorten, waar meerdere oorzaken voor bestaan. Feit blijft dat Sint Maarten als zelfstandig Land binnen het Koninkrijk, verantwoordelijk is voor de uitvoering van haar eigen begroting en daartoe een gedegen financieel beleid dient te voeren. Geconstateerd kan worden dat dit onvoldoende is gebeurd, waardoor bij gelijkblijvend gedrag het Land grote risico's loopt in de solvabiliteit en in de liquiditeit. Anders gezegd: als inkomsten structureel blijven tegenvallen, en als kosten niet worden beperkt, dan stevent het Land Sint Maarten af op een onhoudbare financiële situatie, waarbij uiteindelijk leveranciers, overheid gerelateerde bedrijven en salarissen van ambtenaren niet- of niet geheel betaald kunnen worden. De negatieve spiraal die dat voor de samenleving met zich meebrengt, kan leiden tot een ernstige economische crisis met aanverwante gevaren voor de openbare veiligheid. De regering maakt daarom ernst om al het mogelijke te doen om financiële discipline door te voeren, waarbij er tenminste evenwicht bestaat tussen kosten en inkomsten maar bij voorkeur overschotten ontstaan. Die overschotten kunnen worden aangewend voor aflossing van schulden en zo mogelijk voor nieuw beleid.

Bijlage 2

ONTWIKKELING INKOMSTEN EN UITGAVEN SINT MAARTEN 2017 - 2020				
	2017	2018	2019	2020
	NAf	NAf	NAf	NAf
Inkomsten				
Uitgangspunt structureel van jaar tot jaar	425,645,179	478,101,671	485,205,688	477,129,745
Correctie voor incidenteel		(47,700,000)	(12,800,000)	-
Index (1%)	4,256,492	4,304,017	4,724,057	4,771,297
	429,901,671	434,705,688	477,129,745	481,901,042
Effecten uit initiatieven				
Structureel				
PvA Belastingdienst (compliance)	500,000	5,000,000		-
Dividend overheidsbedrijven		12,000,000		
Invoering vertrek fee		6,000,000		
Leges en retributies		8,700,000		
Indexering casino fees		6,000,000		
Incidenteel				
GeBe verrekening winstbelasting	17,400,000			
Overdrachtsbelasting NOG	4,400,000			
Vrijval verlaging fondsreserves	11,100,000	8,800,000		
Grond parkeergarage		4,000,000		
SEO	14,800,000			
Inkomsteneffecten initiatieven	48,200,000	50,500,000	-	-
Totalen inkomsten (exploitatie+surplus)	478,101,671	485,205,688	477,129,745	481,901,042
Geaccumuleerd saldo verliezen voorgaande jaren	(44,000,000)	(24,000,000)		
Overschotten tbv verliescompensatie	20,000,000	24,000,000		
Saldo = verliescompensatie	(24,000,000)	-	-	-
Plafond voor uitgaven (exploitatie)	458,101,671	461,205,688	477,129,745	481,901,042
Exploitatie o.b.v. normale groei	(458,101,671)	(458,682,688)	(463,269,515)	(467,902,210)
Uitgaven				
Basisbedrag kosten	(453,520,654)	(458,101,671)	(458,682,688)	(463,269,515)
Groei (o.a. inflatie 1%)	(4,581,017)	(4,581,017)	(4,586,827)	(4,632,695)
Aframing APS-premie		4,000,000		
Ruimte voor reserveopbouw en aflossing	-	2,523,000	13,860,230	13,998,832

Uitgangspunt voor de inkomsten 2017 wordt gevormd door de gemiddelde gerealiseerde inkomsten van de jaren 2013-2015, vermeerderd met 1% als gevolg van economische groei en inflatiecorrectie. De 1% groei wordt uitsluitend toegepast op belastinginkomsten. Indien vergelijkend cijfermateriaal over de jaren ontbrak of de raming om andere redenen niet realistisch over kwamen, is uitgegaan van de geprojecteerde realisatiecijfers 2016. Meerjarig wordt er uitgegaan van een economische groei van 1% waardoor de inkomsten beïnvloed worden en wordt rekening gehouden met een inflatie van 1% van de kosten. De totale inkomsten zijn geraamd door toevoeging van met zekerheid te realiseren extra (incidentele) inkomsten. In het meerjarenperspectief worden deze incidentele inkomsten vanzelfsprekend gecorrigeerd.

Bijlage 3

Loterijverordening

Op Sint Maarten zijn er drie houders van loterijvergunningen. Twee houders betalen een maandelijkse vergoeding ad NAf 12.500 en één een maandelijkse vergoeding ad NAf 50.000.

Centrale Bank Curaçao en Sint Maarten

De landen Curaçao en Sint Maarten hebben een gezamenlijke Centrale Bank. In de statuten is opgenomen dat de licentierechten direct toekomen aan de landen waar die rechten worden geïnd. Deze inkomsten liggen op Sint Maarten in de orde van grootte van NAf 25-27 miljoen. Voor 2017 zijn de inkomsten voorzichtig geraamd op NAf 25 miljoen.

Structurele inkomstenverhogende maatregelen 2017

De raming van het structurele inkomensniveau voor 2017 komt met dit alles uit op NAf 435,7 miljoen. Daarnaast wordt rekening gehouden met effecten als gevolg van de in 2016 gestarte verbeteringen binnen de belastingdienst tot een bedrag van NAf 0,5 miljoen.

Incidentele inkomstenverhogende maatregelen 2017

Naast deze structurele effecten is een aantal incidentele inkomsten voor het jaar 2017 geraamd:

Concessie fee en afdracht reserves GEBE

In 2017 is de concessie voor elektriciteitsproductie en distributie aan GEBE gesteld op NAf 5 miljoen. Bovenop de concessie fee wordt er voor het jaar 2017 een incidentele post verwacht van NAf 17,4 miljoen als gevolg van winstbelasting.

Overdrachtsbelasting overheidsgebouw

Uit de verkoop van het overheidsgebouw volgt een extra inkomstenpost als gevolg van overdrachtsbelasting van 4,4 mln.

Vrijval verlaging fondsreserves

De wettelijke reserve van het ZV/OV-fonds is gesteld op 50% van de directe kosten en heeft tot doel om medische kosten te dekken bij een zogenaamde 'Act of God'. De wettelijke reserve die SZV dient aan te houden voor het ZV/OV-fonds is gerelateerd aan uitbetalingen die gedaan moeten worden voor ziektekosten die ontstaan bij bijvoorbeeld een orkaan of bij uitbraak van een epidemisch virus. Gelet op de zeer beperkte medische kosten naar aanleiding van categorie 5-orkaan Louis in 1995, kan gesteld worden dat deze reserve verlaagd kan worden tot 20% van de directe kosten, waardoor er een vrijval is van NAf 19 miljoen incidenteel. De vrijgevallen middelen komen ten gunste van het Land Sint Maarten die deze reserve heeft opgebouwd. Na vrijval bedraagt de reserve nog steeds NAf. 13,1 miljoen,

hetgeen naar oordeel van de regering ruim voldoende moet zijn om de zorgkosten op te vangen bij een calamiteit. De vrijval bedraagt in 2017 NAf 11,1 miljoen en het restant in 2018.

De reserve is uitdrukkelijk niet bedoeld om tekorten in het fonds mee te financieren en staat los van de zorgstelselherziening. Bij de zorgstelselherziening wordt bezien welke maatregelen nodig zijn om de ziektekosten voor deze- en de volgende generatie bewoners betaalbaar te houden. De wettelijke reserve van NAf. 13,1 miljoen blijft in het nieuwe zorgstelsel behouden.

Achterstanden BTP

Al jarenlang duurt de situatie rond de betalingsachterstanden van BTP voort. Het is zaak gedurende boekjaar 2017 te komen tot een betalingsregeling met BTP. De totale vordering belooft ongeveer 13,4 miljoen doch het ligt niet in de lijn der verwachtingen dat dit bedrag in een jaar kan worden voldaan. Voorlopig wordt er van uitgegaan dat de eerste tranche van de inloop pas in 2018 kan gaan plaatsvinden. De post wordt geschat op 4 miljoen.

SEO-vereffening

Volgens afspraak wordt de vereffening nog in 2016 afgewikkeld waarna de vrij komende middelen worden aangewend voor de afbetaling van bestaande schulden. Dit zal gaan om een bedrag van om en nabij NAf 55 miljoen. Aan de vereffening is ook de ontmanteling en afrekening van de Stichting Economische Ontwikkeling verbonden. Deze ontmanteling maakt geen deel uit van de algemene boedel maar is separaat af te wikkelen en het is nog onzeker of deze actie nog in 2016 kan worden afgerond. Uit de boedel van SEO ontvangt Sint Maarten een bedrag van om en nabij NAf 14 miljoen waarvan 10 miljoen in contanten en 4 miljoen in de vorm van een vordering.

Vangnet voor eventuele tegenvallers

Naast bovengenoemde posten, die met grote zekerheid gerealiseerd zullen worden, bestaan een aantal posten die niet zijn ingeboekt maar die voorlopig gezien worden als vangnet bij eventuele tegenvallers.

Premiedruk pensioenen

In de begroting 2017 is rekening gehouden met een premiedruk voor de pensioenen van ambtenaren van 25%. In het kader van de voorgenomen wijzigingen in de pensioenwetgeving en de daaruit voortvloeiende dekkingsgraad is het de verwachting dat dit percentage teruggebracht kan worden tot 18 of 19%, hetgeen een besparing oplevert van circa NAf 4 miljoen per jaar.

Bureau Telecommunicatie en Post (betalingsachterstand rest)

Volgens de wet dient het Bureau Telecommunicatie en Post (BTP) alle inkomsten van het Bureau vermindert met de operationele kosten die door de Minister van Toerisme, Economische Zaken, Telecommunicatie en Vervoer zijn goedgekeurd, af te dragen aan het Land Sint Maarten. BTP voldoet echter niet aan haar financiële verplichtingen noch aan haar wettelijke plicht tot het tijdig opleveren van goedgekeurde jaarrekeningen. Ook de betalingen aan het Land blijven achter. In oktober 2015 is een kritisch rapport verschenen van de Algemene Rekenkamer waarbij geconstateerd is dat de organisatie onvoldoende functioneert. Het is noodzakelijk dat de verantwoordelijk Minister orde op zaken stelt bij BTP, zodat afdracht van inkomsten gaat plaatsvinden.

Overige inkomstenverhogende maatregelen

Om hogere structurele inkomsten te genereren is de regering voornemens om de volgende maatregelen in het jaar 2017 uit te werken:

Hervorming van het belastingstelsel

Een hervorming van het belastingstelsel wordt voorbereid waarbij vooral wordt ingezet op een verbreding van de belastinggrondslag ondermeer door het afschaffen van speciale belastingfaciliteiten, verschuiving van directe naar indirecte belastingen en een vereenvoudiging van het systeem.

Reclamebelasting

In aanvulling op de bestaande precariorechten wordt overwogen om reclamebelasting in te voeren. Het betreft belasting op reclame-uitingen die vanaf de openbare weg waarneembaar zijn. De structurele inkomsten bedragen hiervan NAf 2 miljoen

Structurele inkomstenverhogende maatregelen vanaf 2018

De regering is voornemens om de volgende structurele maatregelen in het meerjarenperspectief vanaf 2018 te nemen:

Plan van Aanpak Belastingdienst (compliance)

In de begroting 2017 is voor het jaar 2017 een bedrag van NAf. 0,5 miljoen en vanaf het jaar 2018 een structureel bedrag van NAf. 5,0 miljoen opgenomen. De regering is voornemens in het jaar 2017 investeringen te doen in de Belastingdienst. Deze investeringen worden gedaan in een nieuw automatiseringssysteem, in extra capaciteit, in het trainen en bijscholen van medewerkers en in een nieuw gebouw. Deze investering dient te resulteren in hogere belastinginkomsten. De regering gaat er zeer behoedzaam vanuit dat de hogere belastinginkomsten NAf. 5 miljoen bedragen. Dit is een percentuele verhoging van 1,4% ten opzichte van de in de begroting 2017 opgenomen inkomsten voor belastingen. Daarbij dient aangetekend te worden dat de NAf. 5,0 miljoen een netto-resultaat betreft tussen extra inkomsten minus extra kosten.

Dividend overheidsbedrijven en deelnemingen

Vanaf het jaar 2018 is een bedrag van NAf. 12 miljoen aan extra dividend opgenomen. Dit betreft het dividend van alle overheidsbedrijven en deelnemingen bij elkaar (Telem, UTS, GeBe, Airport, Harbor). Gelet op de winsten die op structurele basis gemaakt worden wordt het totale dividend conservatief op dit bedrag geschat. Alleen Gebe maakt jaarlijks meer dan 20 miljoen winst, Telem draagt jaarlijks 3 miljoen bij in de vorm van dividend en ook de ander overheidsbedrijven zullen vanuit de aandeelhoudersvergaderingen geprikkeld worden aan de staatsinkomsten bij te dragen.

Vertrek belasting

Er is een wetsvoorstel in voorbereiding waarbij er een vertrekbelasting wordt ingevoerd voor passagiers van zowel de airport als de ferry's. Evenals de ons omringende eilanden dat doen, wordt aan iedere passagier een –vooralsnog-uniforme vertrekbelasting opgelegd van US\$ 5,-. Er wordt uitgegaan van het aantal vertrekkende passagiers van 800.000, waardoor een structurele inkomstenpost van dik 7 mln kan worden bereikt. Voorzichtigheidshalve wordt NAf. 6 miljoen wordt.

Voor een goed begrip is het verder van belang dat de momenteel door de luchthaven geheven “departure tax” geen belasting betreft maar een heffing voor en door de luchthaven. Van geen enkele luchthavenheffing vindt afdracht aan de overheidskas plaats.

De wetgeving hieromtrent is reeds in concept uitgewerkt en streven is de wet begin 2017 aan de Staten voor te leggen. Omdat het hier om nog niet goedgekeurde regelgeving gaat is deze inkomstenpost in 2017 niet ingeboekt en zal bij realisatie in de begrotingswijziging worden meegenomen.

Leges en retributies

Vestigingsvergunningen en vervoersvergunningen zijn reeds jaren ongewijzigd. Er vindt al jaren geen indexatie plaats waardoor het relatieve aandeel van dit type opbrengsten gestaag is afgenomen. Ook blijven verschillende beroeps/bedrijfs categorieën buiten schot en dragen zo niet bij aan de kosten van de samenleving. Een wetswijziging is reeds voorbereid. Bij invoering van deze wet wordt een inkomstenstijging voorzien van NAf 8,7 miljoen vanaf 2018.

Hazardspelen

Casino's opereren onder de afgegeven casinovergunningen. De casino operators zijn maandelijks een fee verschuldigd van NAf 50,000. De casino fees zullen worden geïndexeerd, hetgeen uiteindelijk structureel NAf 9 miljoen oplevert. De invoering zal stapsgewijze in 3 jaar plaatsvinden; in 2018 wordt gerekend op ongeveer 6 miljoen extra inkomsten. Een voorstel daartoe is in het wetgevingstraject gebracht en zal begin 2017 aan het Parlement worden voorgelegd.

Incidentele inkomstenverhogende maatregelen 2018

Vrijval verlaging fondsreserves

De wettelijke reserves van het ZV/OV-fonds is gesteld op 50% van de directe kosten en heeft tot doel om medische kosten te dekken bij natuurrampen. Gelet op ervaringen uit het verleden kan deze wettelijke reserve bijgesteld worden naar 20% van de directe kosten, waardoor er een vrijval is van NAf 19 miljoen incidenteel, waarvan NAf 11,1 miljoen in 2017 en NAf 8,8 miljoen in 2018.

Boekwinst grond parkeergarage APS

APS is voornemens om in de nabijheid van het nieuwe Bestuurskantoor een betaalde parkeergarage te bouwen. De grond waarop deze garage komt wordt door het Land Sint Maarten tegen marktconform tarief aan APS overgedragen. Aangezien er geen boekwaarde op het desbetreffende perceel zit, kan de gegenereerde boekwinst in de begroting worden opgenomen (ongeveer NAf 4 miljoen).

Kostenontwikkeling

De uitgaven zijn voorzichtig en op basis van historische gegevens geraamd. In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 1 % per jaar.

De loonkosten zijn begroot op basis van het formatieplan, waarbij rekening is gehouden met de werkelijke personeelskosten op medewerkersniveau inclusief werkgeverslasten. In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met periodieke tredetoekenning en bevorderingen.

Ingezoomd wordt op een aantal specifieke kosten die in de begroting zijn opgenomen.

Extra personele inzet bij de Belastingdienst

Gelet op de budgettaire krapte is er in de onderliggende begroting geen rekening gehouden met extra personele inzet bij de Belastingdienst. Bij een stijging van de inkomsten, zal worden voorgesteld deze extra middelen aan te wenden voor inzet van extra personele capaciteit binnen de Belastingdienst.

Onvoorziene omstandigheden

Tegenslagen of gebeurtenissen met financiële gevolgen die niet konden worden voorzien kunnen altijd plaatsvinden. In dergelijke voorkomende gevallen zullen begrotingswijzigingen moeten worden aangeboden. Dit geldt overigens ook indien de in gang gezette maatregelen zich gedurende het jaar verzilveren.

Kapitaallasten

De investeringen die voor 2016 geraamd werden, maar niet gerealiseerd konden worden vanwege door Cft geadviseerde leenbeperkingen, zijn doorgeschoven naar 2017. Naast deze uitgestelde investeringen bestaat behoefte aan een impuls voor de belastingdienst van ongeveer 7 miljoen en kleine andere investeringen tot een bedrag van 1 miljoen.

In de begroting is rekening gehouden met investeringen van in totaal NAf 72 miljoen. Voor het jaar 2017 zal aan het CFT opnieuw een aanvraag gedaan worden om leencapaciteit beschikbaar te stellen ter grootte van NAf 59,4 miljoen. Met dit bedrag kunnen de eerder begrote investeringen worden uitgevoerd. Het is aan de nieuwe regering om te bezien of aanpassing van investeringen c.q. her-prioritering van investeringen noodzakelijk is.

Rentelastnorm

De totale rentelast van de collectieve sector bedraagt voor 2017 NAf 14,3 miljoen. Dit bedrag blijft ruimschoots onder de vastgestelde rentelastnorm van NAf 31,9 miljoen.

Betreft	Nominale waarde		Rente per jaar
Bonds 2020	50,000,000	2.50%	1,250,000
Bonds 2025	73,500,000	2.63%	1,929,375
Bonds 2030	78,571,000	2.75%	2,160,703
Bonds 2035	50,000,000	2.88%	1,437,500
Bonds 2020	50,000,000	3.00%	1,500,000
Bonds 2016	26,000,000	1.50%	390,000
Bonds 2030	60,000,000	2.25%	1,350,000
Bonds 2035	45,500,000	2.38%	1,080,625
Bonds 2045	40,000,000	2.45%	980,000
Bond 2044	30,700,000	1.85%	567,950
Totaal bonds	504,271,000		12,646,153
Bankkosten			125,000
Totaal bonds en bankkosten	504,271,000		12,771,153
Collectieve sector:			
SOG	5,060,106	7.00%	400,000
MHF	2,114,000		250,000
SMMC (RC)			150,000
BTP	12,000,000	6.25%	750,000
Totaal rente collectieve sector	523,445,106		14,321,153
Rentelastnorm			31,912,000
Onderbesteding op rentelastnorm			17,590,848